11/04/2024

Μήνυμα εθνικής αφύπνισης έστειλε ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου: «Να εγκολπωθούμε όλοι την αγωνιστική διάθεση που επέδειξαν οι ήρωές μας»

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Κύπρου

Μήνυμα εθνικής αφύπνισης έστειλε ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ.κ. Γεώργιος κατά τον χαιρετισμό που απηύθυνε στην παρουσίαση του βιβλίου *«Εξόριστοι για την Ελευθερία: Αγωνιστές της ΕΟΚΑ στις Βρετανικές φυλακές και η Κύπρο – Ιρλανδική συνεργασία»* των Λάμπρου Γ. Καούλλα και Μιχάλη Σταυρή που πραγματοποιήθηκε στην Αίθουσα Εκδηλώσεων του Πολιτιστικού Κέντρου Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' στη Λευκωσία την Τετάρτη 10 Απριλίου 2024.

Αναφερόμενος αρχικά στο βιβλίο ο Μακαριώτατος επισήμανε ότι *«έρχεται να φωτίσει μιαν πτυχή της περιόδου του εθνικο-απελευθερωτικού αγώνα της ΕΟΚΑ 1955-1959, που είναι λιγότερο προβεβλημένη»*, καθώς περιγράφει *«τη μεταφορά και την κράτηση 31 Ελληνοκυπρίων αγωνιστών της ΕΟΚΑ σε φυλακές της Βρετανίας, από τον Αύγουστο του 1956 μέχρι τον Νοέμβριο του 1958»*.

Σε άλλο σημείο του χαιρετισμού του ανέφερε: *«Μέσα από τις σελίδες του Βιβλίου συνειδητοποιούμε ότι την ελευθερία που απολαμβάνουμε, όση μας απέμεινε, δεν μας την χάρισε κανένας ξένος. Την κέρδισαν για μας οι πρόγονοί μας, οι πατέρες μας, οι αδελφοί μας, με αγώνες και θυσίες. Κι έχουμε υποχρέωση ό,τι χάσαμε να το ανακτήσουμε· κι ό,τι εκείνοι άφησαν ημιτελές να το ολοκληρώσουμε.»*

Καταλήγοντας ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου έστειλε, μεταξύ άλλων, μήνυμα εθνικής αφύπνισης λέγοντας χαρακτηριστικά:

«Ιδιαιτέρως σήμερα που ο εχθρός, δυστυχώς, δεν είναι προ των πυλών, αλλά εντός των τειχών της πατρίδας μας και επιζητεί να διεισδύσει και στις ψυχές μας, θα πρέπει, δίχως άλλο, να εγκολπωθούμε όλοι την αγωνιστική διάθεση που επέδειξαν οι ήρωές μας και να κατανοήσουμε ότι η εθνική επιβίωσή μας στην Κύπρο εξαρτάται από τη συνεχή εγρήγορση των φυσικών και ψυχικών δυνάμεών μας, κι από την ανατροφοδότησή μας από τον ανεπανάληπτο αγώνα της ΕΟΚΑ. Πάνω στο παράδειγμα των προγόνων μπορούμε να στηρίξουμε την προοπτική του μέλλοντος, τη συνέχιση της πορείας μας και την εξασφάλιση της επιβίωσής μας στη γη των πατέρων μας.»

Αναλυτικά ο χαιρετισμός Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ.κ. Γεωργίου στην παρουσίαση του βιβλίου «Εξόριστοι για την Ελευθερία: Αγωνιστές της ΕΟΚΑ στις Βρετανικές φυλακές και η Κύπρο – Ιρλανδική συνεργασία»:

Με ιδιαίτερη ικανοποίηση χαιρετίζω την παρουσίαση του βιβλίου των Λάμπρου Γ. Καούλλα και Μιχάλη Σταυρή με τίτλο «Εξόριστοι για την Ελευθερία: Αγωνιστές της ΕΟΚΑ στις Βρετανικές φυλακές και η Κύπρο – Ιρλανδική συνεργασία».

Η παρούσα μελέτη έρχεται να φωτίσει μιαν πτυχή της περιόδου του εθνικο-απελευθερωτικού αγώνα της ΕΟΚΑ 1955-1959, που είναι λιγότερο προβεβλημένη. Συγκεκριμένα, περιγράφει τη μεταφορά και την κράτηση 31 Ελληνοκυπρίων αγωνιστών της ΕΟΚΑ σε φυλακές της Βρετανίας, από τον Αύγουστο του 1956 μέχρι τον Νοέμβριο του 1958. Οι Βρετανικές αρχές προέβησαν σε αυτή την ενέργεια με κύριο στόχο να απομακρύνουν από την Κύπρο εξέχοντα μέλη της ΕΟΚΑ, άτομα που μπορούσαν να οργανώσουν και να πρωταγωνιστήσουν στον

ένοπλο αγώνα που διεξαγόταν εναντίον της αγγλικής αποικιοκρατίας και που μπορούσαν να αποδράσουν από φυλακές και κρατητήρια στην Κύπρο.

Μέσα από τις σελίδες του βιβλίου, ο αναγνώστης έχει την ευκαιρία να πληροφορηθεί για τα όσα διαδραματίζονταν την περίοδο της κράτησης των αγωνιστών στις Βρετανικές Φυλακές, τις δύσκολες συνθήκες κράτησης των εξορίστων αγωνιστών, την καθημερινότητά τους στις φυλακές, τις ταλαιπωρίες και τις εχθρικές διαθέσεις των δεσμοφυλάκων και των υπόλοιπων καταδίκων που είχαν να αντιμετωπίσουν. Ανάμεσα στους κρατουμένους αγωνιστές υπήρξαν και άτομα που γνωρίζω προσωπικά όπως ο Πέτρος Στυλιανού, ο Ρένος Κυριακίδης και ο μ. Θάσος Σοφοκλέους. Είχα την ευκαιρία, σε κατ' ιδίαν συναντήσεις μας, πολλές φορές, να ακούσω για τις άθλιες συνθήκες και την απελπιστική κατάσταση που βίωναν μακριά από τον γαλανό ουρανό της πατρώας γης, στην «άξενον γῆν», όπως οι ίδιοι την ονόμαζαν. Παρόλα αυτά δεν λύγισαν, ούτε και απεμπόλησαν τις αξίες και τα ιδανικά τους. Άκαμπτοι αγωνιστές, σθεναροί, ευθυτενείς και απτόητοι με το φρόνημα ακμαίον, συνέχιζαν ακόμη και στις φυλακές τον αγώνα.

Αξιοσημείωτη είναι και η αναφορά που γίνεται στις σχέσεις που αναπτύχθηκαν μεταξύ των Κυπρίων αγωνιστών κρατουμένων και των Ιρλανδών αγωνιστών, όταν βρέθηκαν συγκρατούμενοι στις βρετανικές φυλακές. Ο μακροχρόνιος αγώνας των Ιρλανδών εναντίον της Βρετανικής Αυτοκρατορίας, την οποία πολεμούσαν ενόπλως και οι Έλληνες της Κύπρου καθώς και οι παραλληλισμοί μεταξύ της Ιστορίας των δύο λαών, ήταν η αιτία να αναπτυχθεί μια σχέση συντροφικότητας και αδελφικής φιλίας μεταξύ των αγωνιστών της ΕΟΚΑ και του IRA. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι Ιρλανδοί να αναλάβουν τη διαφώτιση της κοινής γνώμης στη Βρετανία σχετικά με τις εξελίξεις στην Κύπρο και τη φύση του κυπριακού ζητήματος.

Όπως μας διαφωτίζουν οι συγγραφείς του πονήματος αυτού, επιφανείς πολιτικές προσωπικότητες, φορείς και οργανώσεις της Ιρλανδίας, επέδειξαν μιαν ενστικτώδη συμπάθεια προς τον αγώνα της ΕΟΚΑ και εξέφρασαν χωρίς δισταγμό τη συμπαράστασή τους στο αίτημα των Ελλήνων της Κύπρου περί εθνικής αποκατάστασης. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται στη συνάντηση που είχε ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος με τον Sean MacBride, ηγετικό στέλεχος του IRA, τον Απρίλιο του 1957 στην Αθήνα. Στη συνάντηση ο Μακάριος διεβίβασε τις ευχαριστίες προς τον Ιρλανδικό λαό για την ηθική υποστήριξη και κατανόηση στον αγώνα των Ελλήνων της Κύπρου.

Χωρίς αμφιβολία τα μηνύματα που εκπέμπει η αποψινή παρουσίαση είναι πολλά. Και μόνο τον τίτλο του βιβλίου «Εξόριστοι για την Ελευθερία» να προσέξει κανείς, το αντιλαμβάνεται αμέσως. Αναδεικνύει, πρωτίστως, το ηρωικό θαύμα του έπους

του ’55, που υπήρξε μια μοναδική και εξόχως δυναμική εξόρμηση του Κυπριακού Ελληνισμού για την πραγμάτωση του ιστορικού του αιτήματος για την ένωσή του με τη Μητέρα Ελλάδα. Αποτέλεσε ο αγώνας εκείνος τη συνισταμένη όλων των πόθων του Κυπριακού Ελληνισμού. Και στον αγώνα αυτό διέλαμψαν για μια ακόμη φορά οι αρετές της ελληνικής μας Φυλής και η προθυμία των νέων μας για το «θνήσκειν ὑπέρ φίλης Πάτρης καὶ τῆς πολυφιλήτου Ἐλευθερίης».

Μέσα από τις σελίδες του Βιβλίου συνειδητοποιούμε ότι την ελευθερία που απολαμβάνουμε, όση μας απέμεινε, δεν μας την χάρισε κανένας ξένος. Την κέρδισαν για μας οι πρόγονοί μας, οι πατέρες μας, οι αδελφοί μας, με αγώνες και θυσίες. Κι έχουμε υποχρέωση ό,τι χάσαμε να το ανακτήσουμε· κι ό,τι εκείνοι άφησαν ημιτελές να το ολοκληρώσουμε.

Ιδιαιτέρως σήμερα που ο εχθρός, δυστυχώς, δεν είναι προ των πυλών, αλλά εντός των τειχών της πατρίδας μας και επιζητεί να διεισδύσει και στις ψυχές μας, θα πρέπει, δίχως άλλο, να εγκολπωθούμε όλοι την αγωνιστική διάθεση που επέδειξαν οι ήρωές μας και να κατανοήσουμε ότι η εθνική επιβίωσή μας στην Κύπρο εξαρτάται από τη συνεχή εγρήγορση των φυσικών και ψυχικών δυνάμεών μας, κι από την ανατροφοδότησή μας από τον ανεπανάληπτο αγώνα της ΕΟΚΑ. Πάνω στο παράδειγμα των προγόνων μπορούμε να στηρίξουμε την προοπτική του μέλλοντος, τη συνέχιση της πορείας μας και την εξασφάλιση της επιβίωσής μας στη γη των πατέρων μας.

Βλέποντας την αδιαφορία πολλών και την τάση κάποιων κομματικών αρχηγών για αποδοχή μιας οποιασδήποτε λύσης του εθνικού μας προβλήματος, που θα έθετε σε κίνδυνο την εθνική μας επιβίωση, διερωτώμαστε τι απέγινε η ζωτικότητα και το σφρίγος του ’55. Δεν πιστεύουμε ότι έλειψαν από τα «κόκκαλα των Ελλήνων» οι μεγάλες δημιουργικές δυνάμεις που δίνουν, κατά καιρούς, τα μεγαλουργήματα της Ελληνικής Ιστορίας. Χρειάζονται, όμως, άνθρωποι για να τις ανασύρουν στην επιφάνεια κάθε φορά που ο Ελληνισμός βρίσκεται σε ιστορικά σταυροδρόμια και χρειάζεται αφύπνιση. Κι αυτό κάνουν, με το βιβλίο τους οι Λάμπρος Καούλλας και Μιχάλης Σταυρής.

Κλείνοντας, συγχαίρω τους συγγραφείς για την αξιόλογη προσπάθειά τους. Συγχαίρω, επίσης το Ίδρυμα Πολύκαρπος Γιωρκάτζης για την εν λόγω έκδοση και τις λοιπές αξιόλογες εκδόσεις του που στόχο έχουν την ανάδειξη της ιστορίας του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα της ΕΟΚΑ. Τέτοιες πρωτοβουλίες πρέπει να επαινούνται ιδιαίτερα, διότι ακριβώς προβάλλουν και στις νεότερες γενιές έξοχα παραδείγματα προς μίμηση. Εύχομαι όπως οι στόχοι τους, που είναι στόχοι όλων μας επιτευχθούν σύντομα, για αφύπνιση των συνειδήσεών μας, απελευθέρωση της πατρίδας μας και ολοκλήρωση του έργου των κυπρίων αγωνιστών για τους

οποίους γίνεται λόγος απόψε.

Ας είναι αιωνία η μνήμη όσων έφυγαν από κοντά μας και ας απολαμβάνουν της τιμής και της εκτίμησης μας οι επιζώντες.

Παρακολουθήστε την παρουσίαση του βιβλίου *«Εξόριστοι για την Ελευθερία: Αγωνιστές της ΕΟΚΑ στις Βρετανικές φυλακές και η Κύπρο - Ιρλανδική συνεργασία»*: